

Posudek bakalářské práce

Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta

Autor práce: *Petra Vybíralová*

Název práce: *Intelligibility of Foreign-Accented English*

Vedoucí práce: *Šárka Šimáčková*

Autor posudku: *Václav Jonáš Podlipský*

Bodování: 0 = nedostačující, 1 = slabé, 2 = přijatelné, 3 = dobré, 4 = výborné

Body

1. Originalita a přínos práce, aktuálnost a důležitost tématu.

Jev, kterým se práce zabývá, tedy „Interlanguage speech intelligibility benefit“ (dále ISIB) vzbudil mezi badateli zabývajícími se cizím přízvukem velkou pozornost a inspiroval stovky výzkumných studií. V tomto ohledu není úplně jednoduché najít o ISIB otázku, kterou ještě nikdo experimentálně neověřil. To se autorce podařilo. Předkládá práci, která je výzkumným návrhem studie testující vztah mezi ISIB a příbuzností a geografickou vzdáleností jazyků. Toto téma není nezajímavé, ovšem alespoň na první pohled působí poněkud triviálně. Práce nevysvětluje explicitně, jaké nové poznatky o ISIB by možná zjištění navrhovaného experimentu přinesla.

2

2. Kvalita přehledu poznatků o tématu: použití literatury, kvalita zpracování, kritické zhodnocení literatury.

Práce obsahuje přehled poměrně velkého množství literatury, která je vesměs srozumitelně a věcně správně popsána a shrnuta. Přehled ale trpí některými nedostatky. V oddílu 3. se autorka rozepisuje o některých vlivech na míru cizího přízvuku, zejména o věku při počátku učení se L2, aniž by toto bylo relevantní pro formulaci výzkumných otázek, či popis problému. V oddílu 4, který je již věnován ISIB, jsou popisy předchozích prací srozumitelné, ovšem jejich řazení je poněkud volné, není dáno zjevně tematicky, ani chronologicky, text není stavěn na průběhu čtenáři vždy jasně srozumitelné myšlenky či myšlenek. Studii Bent a Bradlow (2003) je pochopitelně věnována největší pozornost, ovšem míra detailu je podle mého názoru zbytečně velká (ne vše zmíněné je relevantní pro výzkumný návrh či pochopení textu). Naopak málo pozornosti je dáno studiím na Bent a Bradlow navazujícím, přestože, jak už bylo zmíněno, jich je velké množství. Jsou popsány pouze dvě, jejichž výsledky ISIB nepotvrzují. Opakujícím se problémem jsou tvrzení jako „The first researchers to show interest in this topic were...“, „The first researchers to mention this phenomenon were...“, „Majority of researchers have decided...“, „Their most recent one [paper] (Munro, Derwing and Morton, 2006)..“ atd., které jsou nepravdivé, nebo nepodložené citacemi, nebo přímo v kontradikci s následujícím textem (např. str. 12). Částečně formálním problémem je to, že na ani jednu z Figures (které jsou všechny převzaty z předchozí literatury) není v textu žádný odkaz a čtenář se musí domýšlet, proč byly vloženy.

2

3. Formulace záměrů práce, výzkumných otázek, hypotéz.

Celkově je část práce, která popisuje návrh výzkumné studie, poměrně slabá. Jednak, jak už jsem řekl, není vysvětleno, jak možná zjištění mohou přispět k pochopení ISIB, tedy proč vlastně by měl být (poměrně dost náročný) experiment proveden. Také není explicitně řečeno, proč vlastně by měla jazyková příbuznost a geografická blízkost L1 mluvčího a posluchače ovlivňovat ISIB. U jazykové příbuznosti čtenáře i bez vysvětlení poměrně snadno napadne proč. Ovšem u geografické blízkosti není jasné, proč si autorka myslí, že by mohla hrát roli.

1

4. Metody práce. Jejich popis a adekvátnost pro zodpovězení výzkumných otázek.

Jako nevýhodu, nikoli jako výhodu (jak se autorka zřejmě domnívá), vidím plánované spojení obou zkoumaných faktorů – jazykové příbuznosti a geografické blízkosti. (Pokud jsou faktory „confounded“, jak zjistíte, který z nich ovlivnil vaše výsledky a jakou měrou?) Opět je tu určitá nevyváženost míry detailu věnovanému různým

částí metody, která svědčí o nedostatečné důkladnosti přípravy metodologie. Například na straně 34 se dozvíme o mačkání klávesy pro posun na další položku, ale hned v následující větě je zmíněno použití „separate word familiarity session“, o které není řečeno nic víc. Dalším problémem je podle mého názoru také přílišná nerealističnost metody. Je pochopitelné, že výzkumný návrh tohoto typu může být popsán idealisticky, ovšem měl by být skutečně realizovatelný, praktický a realistický co se týče poměru vloženého úsilí a významnosti zjištění. Narážím především na to, že před samotným nahráváním nerodilých mluvčích angličtiny (českých, ukrajinských, rumunských a tibetských), má ke klasifikaci míry jejich cizího přízvuku sloužit nenahrávaný spontánní dialog se čtyřmi rodilými mluvčími angličtiny. To by bylo opravdu velmi nepraktické, logisticky náročné a nakonec i metodologicky nevýhodné (hodnocení nahrávek totožných vět mimo situační kontext by nejspíše umožnilo objektivnější ohodnocení míry přízvuku).

1

5. Zpracování výsledků a jejich interpretace.

Nevztahuje se. Jde o výzkumný návrh.

☐

6. Diskuze práce (o tom, jak výsledky zodpovídají výzkumné otázky).

Nevztahuje se. Jde o výzkumný návrh.

☐

7. Formální zpracování. Jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava, dodržení publikační normy.

Úprava textu je celkem v pořádku, citační norma je dodržována (občas se ale vyskytují tvrzení nepodložená citacemi, např. „While there have been studies which did agree...“, str. 29, viz také výše). Práce je psána srozumitelnou a vesměs dobrou angličtinou, často se ale vyskytují typografické chyby (např. then místo than, str. 30, the listener that have reported..., str. 13, utterances was rated..., str. 14), věcné chyby (Final 30 speakers..., místo 20, str. 32), špatně volená slova (např. offspring, str. 29, draw upon, str. 24, „this impair“, „explanatory“ místo exploratory? str. 18, atd.) a gramatické chyby především ve členech (opakované užívání neurčitého členu s plurálem – a stimuli, a headphones, ...) a časech (opakované užívání present perfect, tam kde měl být simple past (např. „Bent and Bradlow (2003) have used...“, atd.)

2

Celkové hodnocení práce.

Jde bohužel o práci s pouze průměrným přehledem předchozí literatury a se slabým návrhem vlastního výzkumu.

2

Doplňující otázky k obhajobě:

- Prosím uveďte příklad studie/studií, jejíž/jejichž výsledky hypotézu ISIB podporují.
- Někdy bývá ISIB kritizován s tím, že efekt lze přičíst zkušenosti s daných cizím přízvukem, nikoli sdíleným L1. Vysvětlíte. Najdete články/články, které toto explicitně ověřují?
- Vysvětlíte prosím, proč a jak konkrétně by mohla na ISIB působit příbuznost a hlavně geografická vzdálenost L1 mluvčího a L1 posluchače. Není geografická vzdálenost zástupný faktor?
- Popište prosím navrhovanou „separate word familiarity session“. Jak by vypadala a proč by byla použita?

Závěrečné hodnocení

Práci k obhajobě doporučuji ~~nedoporučuji~~

Návrh klasifikace: E

Datum: 19. ledna 2015

Podpis: